

ALGEMEEN VLAAMSCH NATIONAAL VERBOND (AVNV), poging, ondernomen in mei 1928, om een algemene organisatie van alle Vlaamse nationalisten te verwezenlijken.

Na negatieve verkiezingsuitslagen en verscheidene pogingen om een Vlaams nationaal eenheidsfront

te verwezenlijken kwam eind april 1928 een Directorium tot stand (J. van Severen, H. Borginon, Staf de Clercq, Bert d'Haese, Paul Beeckman) met als secretaris Wies Moens.

Dit Directorium stichtte in mei 1928 het Algemeen Vlaamsch Nationaal Verbond (AVNV). Het ontwerp van „Wet” berust in het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven te Antwerpen. De opzet kan zo samengevat worden: „het herstel der Grootnederlandsche gemeenschap”, daartoe eerst „het veroveren voor het Vlaamsche volk van een eigen Vlaamsch-nationale Staatsinrichting”, en „aan de oplossing van al de vraagstukken, voor dewelke het AVNV zal komen te staan, worden ten grondslag gelegd: de organische staatsidee en het christelijk solidarisme.” (In een tweede versie is het woord „christelijk” geschrapt.)

Bij de stichtingsvergadering bleek dat Staf de Clercq zijn plaats aan Thomas de Backer had afgestaan.

Na de besprekingen te Antwerpen deden de volgende feiten zich nog voor: H. Picard formuleert in een brief aan Borginon de bezwaren van de Antwerpse Frontpartij; Boudewijn Maes leidt een „preadvies van de afdeeling Gent” in; op 4 juni 1928 houdt het Antwerpse Front een algemene vergadering, met een uitvoerige uiteenzetting door Borginon, gevolgd door een lange discussie.

De hoofdzakelijke discussies liepen en zouden verder lopen over: 1. „herstel der Grootnederlandsche Gemeenschap, vooropgesteld als eind-ideaal, maar voor de praktische politiek het standpunt van de Frontpartij” of een radicaal Grootnederlandse stellingname?; 2. de grondslag voor „de oplossing van al de vraagstukken voor dewelke het AVNV zal komen te staan”; 3. samenstelling en geest van het Directorium.

Op 24 oktober 1928 aanvaardde Antwerpen „de formule van het AVNV, inclusief organische staatsidee en solidarisme”. (Elias II, p. 184).

Radicaal Grootnederlandse actiegroepen (Vlaanderen, Jong-Vlaamsche. Gemeenschap, Jong Dietschland) wilden een volkomen ondubbelzinnige staatkundig Grootnederlandse stellingname. Daarna deden zich opnieuw moeilijkheden voor in verband met de samenstelling van het Directorium en de tactiek van een federalistische of Grootnederlandse doelstelling. Op 27 december 1928 had een laatste bespreking plaats, waar J. van Severen eiste „de staatkundige hereniging met Nederland” voorop te stellen. Daar geen overeenstemming werd bereikt, zou Van Severen een nieuwe formule zoeken. Dit was het feitelijke einde van het AVNV.

LITERATUUR: Dossier Algemeen Vlaamsch Nationaal Verbond, Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven, Antwerpen; - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, II (1969, p. 141-146); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-Nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave).

MARCEL BOEY